

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/278/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

293/2011. (X. 19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. május 20-án előterjesztett **panaszát** a 2011. október 19-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a G. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. május 20-án elektronikus úton terjesztett elő panaszt a 2011. május 19-én vele szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt. 2011. június 6-án a Testület felhívására a panaszbeadványát írásban megerősítette és kiegészítette.

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2011. május 19-én délután 5 óra körül a G. városi Tesco áruház mozgáskorlátozott parkolójában parkolt, az édesapja kártyájával. Az édesapja nem volt vele, de neki vásárolt. A rendőrök igazoltatták a panaszost, minden okmányát elvették. Arrogánsan viselkedtek, ordítottak vele, megalázták, emberi méltóságát megsértették a panaszos szerint az egész város előtt. A panaszos 57 éves, soha semmilyen vétséget nem követett el. A panaszos nem érti, hogy ezt a parkolást miért tekintették a rendőrök ekkora véteknek, bűncselekménynek. A panaszos gondolja az idős szüleit, ő vásárol be, ő intéz mindent nekik, nem teniszezni jár, nem azért parkolt ott. A panaszos

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

szerette volna az édesapját hívni, de nem engedték neki a rendőrök, beültették a rendőrautóba, ahol szintén egy „nem jókedvű” rendőrnővel hozta össze a sors. Az egyik rendőr, L. Gy. végig ordított a panaszossal. A panaszos szerint ez az ember még sintérnek se lenne való, nem hogy emberekkel bánjon. Nem érti, hogy engedhetik, hogy egy ilyen ember egy jogállamban egy tisztességes, becsületes emberrel így viselkedjen. A panaszos nem gondolja, hogy ekkora súlya lenne egy ilyen kis vétségnek. A panaszos sérelmezi, hogy öt órán át tartották fogva, mindeközben az élelmiszer, az összes romlandó termék a gépjárművében volt. Ezekben a rendőrökben véleménye szerint egy hangyányi lojalitás, jóindulat, emberi humánus nincs. Ha vele így bánnak, akkor mit csinálnak a „gyilkosokkal”. Agresszíven viselkedtek vele, mintha csak terrortámadást követett volna el.

2) A panaszos panaszkiegészítésében előadta, hogy a rendőrök az intézkedés elején nem azonosították magukat. Az egyik (L. Gy.) nem is egyenruhában volt. A panaszos azt se tudta, hogy mi történik, úgy rá ijesztettek, amikor kérték az iratokat és a mozgáskorlátozott parkolási engedélyt. Mivel a kártya az édesapjáé, aki nem volt vele, a rendőrök üvöltöztek vele, pedig a panaszos ekkor épp a szüleinek vásárolt. Azt kérdezték tőle, hogy hol van az apja. A panaszos megijedt, ezért azt mondta, hogy a Tescóban. A rendőrök vártak, de nem türelmesen, folyton „zargatták”, hogy miért nem jön már. A panaszos édesapja 88 éves, súlyos szívbeteg, rossz állapotban van, nem ülhet a 60 fok melegben a kocsiban. A panaszos hirtelen nem tudta, hogy mi tévő legyen. A rendőrök fél G. Városi szeme láttára megalázták, megsértették az emberi méltóságát, azt is hangoztatták, hogy bilincsbe verik a panaszost és bebörtönzik. Később kérte a rendőröket, hogy hadd telefonáljon az aggódó szüleinek, illetve hadd menjen el a mellékhelyiségbe, de nem engedték. Végül is tudott telefonálni. Az édesapját 20 perc múlva tudták volna a helyszínre hozni, ezt a panaszos a rendőröknek is megmondta, de a rendőrök nem vártak, sőt hívtak még egy rendőrnőt. Közben D. I. és L. Gy. arról vitatkozott a kocsijánál, hogy mit csináljanak a panaszossal. Aztán betessékelték a panaszost a rendőrautóba és bevitték a kapitányságra.

A panaszos a jogorvoslati lehetőségeiről semmilyen tájékoztatást nem kapott a rendőröktől. A rendőri intézkedés alatt egyedül tartózkodott az autóban.

A panaszos jelezte a rendőröknek, hogy romlandó élelmiszer van a kocsijában. Mire segítséget kapott volna, addigra bevitték a kapitányságra. A rendőröket nem érdekelte semmi sem, csak az, hogy a panaszossal durván beszéljenek és, hogy megfélemlítsék, ami sikerült is nekik. A rendőrkapitányságon a lefoglalási jegyzőkönyvet L. Gy. elé rakta, hogy írja alá, a panaszos azt a fény felé fordította, mert sötét volt a helyiségben, erre L. Gy. azt mondta neki, hogy olyan gyengék a panaszos képességei, hogy fel se fogja, hogy mi van oda írva. L. Gy. úgy üvöltött, hogy az ügyeletes tiszt és még egy rendőr kijött a folyosóra. Az intézkedés a Tesco előtt az igazoltatással kezdődött délután 5 óra körül és kb. este tíz óra körül engedték el a kapitányságról.

A rendőrautóban is végig üvöltözött L. Gy., a rendőrnő is azt mondta, hogy nincs jókedve. A panaszost a kapitányságon átadták az ügyeletes tisztnak. Ott a panaszos sírógörcsöt kapott, és azóta is éjjel alig alszik, lelkileg teljesen összetört. A kapitányságon végre elmehetett WC-re és telefonálhatott a szüleinek. Később 7 óra körül az édesapja bement a kapitányságra. Ellátást nem kért, a lelki sérüléseinek kívül testi sérülést nem szenvedett a panaszos az intézkedés alatt. Az előállításáról kapott a panaszos igazolást este 9 óra körül, de utána még „rabosították”. Először őt, majd az édesapját is kihallgatták.

Mindezek alapján kérte a panaszos az ügye kivizsgálását.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) L. Gy. r. főörzsőrmester 2011. május 24-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. május 19-én közterületi szolgálatot látott el G. Város illetékességi területén. Az akcióban D. I. r. főörzsőrmester és J. J. polgárőr vett még részt. A gépkocsizó járőrszolgálat során 17 óra körüli időben megjelentek a T. L. utca 2. sz. alatt, mivel az elmúlt időszakban megszorodtak a mozgáskorlátozott parkolási engedélyekkel történő visszaélések az ország területén, és ez az engedéllyel jogszerűen közlekedő sérült személyek jogait-érdekeit kiemelkedő módon sértik. A fenti visszaélések megelőzése, azok visszaszorítása, valamint a mozgáskorlátozott igazolványok jogszerű használatának ellenőrzése során megjelentek a Tesco áruház ezen részre kialakított mozgáskorlátozott parkolójában. A parkolóban állt egy gépkocsi, amelynek ablakába ki volt rakva egy mozgáskorlátozott parkolási engedély. A gépkocsi tulajdonosa utánuk pár perccel érkezett meg a helyszínre. Az intézkedés során D. I. r. főörzsőrmester odalépett a hölgyhöz (panaszoshoz), aki a gépkocsi ajtaját kinyitotta. A r. főörzsőrmester a napszaknak megfelelő köszönés után közölte a panaszossal, hogy a G. Városi Rendőrkapitányság Közlekedési Osztályának járőre, és kérte, hogy iratait adja át ellenőrzés céljából, valamint felszólította a panaszost, hogy legyen kedves az iratain túl átadni a gépkocsi ablakában található mozgáskorlátozott igazolványt is. A panaszos ennek eleget tett.

Az iratok áttanulmányozása során megállapította, hogy a gépkocsi tulajdonosa a panaszos. A mozgáskorlátozott igazolvány pedig édesapja nevére van kiállítva. L. Gy. r. főörzsőrmester kérte a panaszostól, hogy szíveskedjék közölni, hol tartózkodik az édesapja, mert a gépkocsival csak abban az esetben állhat meg a mozgáskorlátozottaknak kialakított parkolóhelyen, ha ő maga mozgáskorlátozott, vagy mozgáskorlátozott személyt szállít. Ekkor a panaszos azt közölte, hogy édesapja a bevásárlóközpontban van, oda együtt mentek be, de onnan egymaga jött ki, mert édesapja a lányával sétálgat a boltban.

Ekkor a r. főörzsőrmester felment a Tesco biztonsági osztályára, ahol megtekintette a felvételeket, melyeken látszik, hogy a Tesco egyetlen bejáratán a panaszos egyedül megy be, majd egyedül is jön ki. Ekkor a panaszos azt állította, hogy édesapja előtte ment be, amíg ő leparkolt, de ez az állítás sem valós, mert a kimentett felvételen egyértelműen látszik, hogy édesapjának megfelelő leírású személy a panaszos érkezése előtt 1 órával megelőzően sem megy be az áruházba. A kimentett felvételt csatolták a jelentéshez.

A fentieket közölték a panaszossal is, aki ezután azt mondta, hogy édesapja rosszul lett és a szomszéd hazavitte. Viszont arra a kérdésre, hogy közölje a szomszéd nevét, nem tudott mit mondani, csak annyit, hogy nem nyilatkozik tovább. A panaszos összefüggéstelen válaszokat adott, valamint nem tudott a mozgáskorlátozott parkolási engedély jogszerű használatával elszámolni, ezek után az intézkedő rendőrök közölték vele, hogy cselekménye alkalmas a közokirattal visszaélés büntette megállapítására, tehát az általa megvalósított elkövetési magatartás bűncselekményt képez, ezért előállítják a Gödöllői Rendőrkapitányságra a további intézkedés megtétele végett. A panaszos közölte, hogy az élelmiszerek megromlanak

gépkocsijában, ha ott hagyja, ekkor mondta neki a r. főörzsörmester, hogy nyugodtan értesítse a lányát, aki elmondása szerint a beteg édesapjával hazament a szomszéd autójával, és kérje meg, hogy vigye haza a gépkocsit, hogy ne romoljanak meg az ételek.

Erre a panaszos annyit mondott, hogy az egész nem érdekli, amúgy is az a lánya, aki az előbb még a beteg édesapját kísérte haza a szomszéd autójával, már azóta külföldön van. A fentiek után, mivel a panaszos ellenállást nem tanúsított és magatartása sem indokolta, ezért nem bilincseltek meg, önként beült a gépkocsiba és előállították a G. Városi Rendörkapitányságra, ahol az ügyeletesnek sérülés- és panaszmentesen átadták. A panaszos cselekményét a kihallgatás során elismerte, az előállítás módja ellen sem élt panasszal.

A r. főörzsörmester elmondása szerint a fenti esetben sem ő, sem kollégája nem bánt, vagy beszélt tiszteletlenül a panaszossal, sem a Tesco parkolójában, sem a gépkocsiban. Az intézkedés során sem D. I. r. főörzsörmester, sem ő nem emelte fel a hangját, és nem is mondtak olyat, ami emberi méltóságában sérthette volna a panaszost. Az intézkedés során végig a Rendörsegről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.), illetve egyéb szabályozókban előírt módon jártak el.

A r. főörzsörmester a jelentésében megjegyezte még, hogy az intézkedésre G. Városi belvárosában egy bevásárlóközpont parkolójában került sor, életszerűtlen az az állítás, hogy szolgálati jellegű gépkocsival, egyenruhás rendör egy civillel ordítózna, hétköznapi délután 17 órakor, a fentieknek kellett volna, hogy fültanúja legyen. Továbbá a fenti jelenet feltehetően nagy feltűnést keltett volna.

Álláspontja szerint a panaszos állításai nem fedik a valóságot, vele senki sem beszélt sem tiszteletlenül, sem az indokoltnál hangosabban. A fentieket alá tudja támasztani J. J. polgárör is.

2) D. I. r. főörzsörmester 2011. május 30-án kelt jelentésében előadta, hogy 2011. május 19-én közlekedési akcióban vett részt G. Városi területén L. Gy. r. főörzsörmesterrel és J. J. polgárörrel. Az akció keretén belül délután 5 óra körül megjelentek a G. telepüsi Tesco áruház parkolójában, hogy ott ellenörizzék a mozgáskorlátozottak részére fenntartott parkolók szabályos használatát. Ezen a részen parkolt a panaszos gépjárműve. A szolgálati gépkocsival leparkolt az áruház parkolójában, majd ellenörizte, hogy a fenti gépkocsi ablakába ki van-e helyezve a mozgáskorlátozottak részére kiállított parkolási engedély. A gépkocsi első szélvédője mögött jól látható helyen kint volt az engedély. Néhány perccel később a gépkocsihoz megérkezett a panaszos, kinyitotta a csomagtartóját és elkezdett bele pakolni. A r. főörzsörmester odalépett hozzá, majd közölte vele a nevét, beosztását és beosztási helyét, majd megkérte, hogy adja át a személyi iratait, valamint a mozgáskorlátozott parkoló jogszerű használatát igazoló engedélyt. A panaszos átadta az iratait. A parkolási engedély a panaszos édesapjának nevére volt kiállítva.

L. Gy. r. főörzsörmester megkérdezte a panaszostól, hogy az édesapja hol tartózkodik, mert a parkolót csak akkor használhatja jogszerűen, ha ő is ott tartózkodik. A panaszos közölte, hogy édesapja még az áruházban tartózkodik, a lányával sétálgat az áruházban. L. Gy. r. főörzsörmester ezután felment az áruház biztonsági részlegére, és ott visszamenőlegesen megnézte az áruház bejáratát rögzítő videókamera felvételeit. A felvételeken egyértelműen látható volt, hogy a panaszos egyedül megy be az áruházba és onnan egyedül is jön ki. Ezeket

a tényeket közölték a panaszossal, amire ő azt válaszolta, hogy az apját a szomszédjuk haza vitte, mert rosszul lett. Kérdezték tőle a szomszéd nevét, amit nem volt hajlandó megmondani.

A panaszost tovább kérdezték, hogy mivel tudja igazolni a parkoló és az engedély jogszerű használatát, amire ő összefüggéstelen válaszokat adott. A rendőrök ezt követően közölték vele, hogy mozgáskorlátozott engedély jogszerűtlen használata bűncselekmény, ezért további intézkedés végett elő fogják állítani a G. Városi Rendőrkapitányság hivatali helyiségébe.

A panaszos ekkor közölte, hogy a gépkocsijában romlandó élelmiszerek vannak. A rendőrök mondták a panaszosnak, hogy hívja fel telefonon a lányát, és vitesse el vele a vásárolt termékeket. A panaszos erre azt válaszolta, hogy az a lánya, aki néhány perce még az áruházban vásárolt, külföldre utazott. Felajánlották neki, hogy hívja fel bármely ismerősét, aki el tudja vinni a romlandó élelmiszereket. A panaszos ezután kb. 15 percig telefonált. Megkérdezték tőle, hogy el fogják-e vinni a romlandó árut, mire ő azt válaszolta, hogy nem érdekli, mi lesz az áruval.

A fentiek után, mivel a panaszos nem tanúsított ellenállást, továbbá, hogy a vásárlók ne lássák, nem bilincseltek meg, hanem diszkréten megkérték, hogy szálljon be a szolgálati személygépkocsiba, aminek ő eleget tett.

A r. főtörzsőrmester előadta még, hogy sem ő, sem L. Gy. nem emelte fel a hangját a panaszossal szemben. Nem beszéltek vele tiszteletlenül, sértő megjegyzéseket nem tettek rá, az emberi méltóságában nem sértették meg őt.

3) H. J. r. zászlós a 2011. június 21-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. május 19-én ügyeleti szolgálatot látott el a G. Városi Rendőrkapitányságon. 17 órakor D. I., B. T. és L. Gy. r. főtörzsőrmesterek jelentették, hogy G. Város Tesco áruházának parkolójából előállítják a panaszost, aki közokirattal való visszaélés bűncselekményét követte el, ugyanis édesapja nevére kiállított rokkant parkolási igazolványt jogtalanul használta fel. A panaszost a kapitányságra előállították, ahol az előállítás során semmiféle szabálytalanságot nem tapasztalt, a panaszossal szemben ő és a kollegái is tisztelettudóan, valamint emberi hangnemben beszéltek. A panaszost a gyanúsított kihallgatását követően szabadon bocsátotta, melynek során panasszal nem élt, ezért nem is érti a r. zászlós ezen panasz előterjesztését.

A panaszos az előállítása során a rendőrkapitányság épületének földszinti várójában volt előállítva, váltott őrzés mellett (B.T., D. I. r. főtörzsőrmesterek és a r. zászlós is felügyelte őt az előállítása során), az előállító helységben nem helyezték el.

Az intézkedők közül L. Gy. r. főtörzsőrmester civil ruházatban volt, a többiek egyenruhában látták el a szolgálatot.

4) B. T. r. főtörzsőrmester 2011. június 16-án kelt jelentésében előadta, hogy 2011. május 19-én balesethelyszínelői munkát hajtott végre G. Város területén. 17 óra körüli időben D. I. és L. Gy. r. főtörzsőrmesterek segítséget kértek a Tesco parkolóban. Egy személygépkocsit kellett lefényképezni, mert az mozgáskorlátozottak helyén parkolt.

A fényképezés után a panaszost a G. Városi Rendőrkapitányságra előállították. A r. főtörzsőrmester a szolgálati gépkocsi bal hátsó utasa volt, a panaszossal végig tisztelettudóan beszélt. Az előállítás során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, mivel a cselekmény nem tette indokolttá. A panaszost megkérték, hogy szálljon be a gépjárműbe, aminek ő eleget tett.

5) Az elfogás végrehajtásáról szóló 2011. május 19-én kelt jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben 17 óra 10 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatást, Rtv. 29. § (4) bekezdés alapján személy átvizsgálását alkalmaztak, és az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján szándékos bűncselekmény elkövetésén történt tettenérést követő elfogásra került sor. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az esemény rövid leírásánál a jelentés készítője előadta, hogy a panaszost igazoltatásra szólította fel a Tesco parkolójában, mert a mozgássérült parkolóban állt egy személygépkocsival, aminek az ablaka mögött más nevére szóló parkolási engedély volt elhelyezve. Az iratokat a panaszos kérésre átadta. Miután megállapítást nyert, hogy a panaszos más nevére szóló okmányt használt fel, közölte vele, hogy a cselekménye bűncselekmény és ezért előállította a G. Városi Rendőrkapitányságra további intézkedés megtétele végett. A fentieket közölte a G. Városi Rendőrkapitányság ügyeletével, aki a helyszínre küldött egy közlekedési helyszínelőt, aki a gépkocsi elhelyezkedéséről a parkolóban fényképfelvételeket készített. A panaszost 18 óra 10 perckor állította elő, és 18 óra 15 perckor a G. városi Rendőrkapitányság ügyeletesének sérülés és panasz mentesen átadta. Az intézkedésnél jelen volt még: L. Gy. r. főtörzsőrmester és J. J. polgárőr.

A védelemhez való joga gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003 (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 4. §-a (4) bekezdése alapján 17 óra 50 perckor megtörtént. Az előállítás okáról és idejéről szóló tájékoztatót a panaszos részére átadták. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást megkapta.

6) A 2011. május 19-én kelt nyilatkozat szerint a panaszos az Rtv. 92-93.§ szerinti jogorvoslati tájékoztatást megkapta, az alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel szemben panasszal nem élt, az előállítás okáról és időtartamáról a tájékoztatást szóban megkapta, illetve az előállítás időtartamáról szóló írásbeli igazolást átvette. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről írásos tájékoztatást átvette. Élelmezést nem kért. Betegségben nem szenved, sérülése nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült.

7) Az elfogás végrehajtásáról szóló 2011. május 19-én kelt parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján alkalmazott igazoltatás, Rtv. 29. § (4) bekezdés alapján alkalmazott ruházatátvizsgálás, és az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján szándékos bűncselekmény elkövetését tetten érést követő elfogás jogszerű és szakszerű volt. Az intézkedések megfeleltek az arányosság követelményének.

8) Az előállítás időtartamáról szóló 2011. május 19-én kelt igazolás rögzíti, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 33. §-a alapján személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítottak. Az előállított hozzátartozója kiértékelését kérte, élelmezést nem kért. Az előállítás és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem élt. Az előállítás 17 óra 10 perctől 21 óra 20 percig tartott. Az igazolás tartalmazza a Testület elérhetőségeit.

9) A panaszos meghallgatásáról a 2004. évi XXIX. törvény 142. § (3) bekezdése alapján 2010. június 7-én készült jegyzőkönyvben a panaszos előadta, hogy a panaszlevelében foglaltakat teljes egészében fenntartja. A kapitányságvezetőnek írt panaszlevelével egyidejűleg a Testületnek is írt az esettel kapcsolatban egy panaszt. Annak a levélnek hasonló tartalma volt, de azt elektronikus úton terjesztette elő. A Testület a későbbiekben néhány kiegészítést kért tőle, amelyre a választ az előző napon adta fel.

Az esettel kapcsolatban el kívánja mondani, hogy a mozgáskorlátozott igazolvány jogtalan használata miatt a bíróság 3 év felfüggesztett büntetést és valamennyi pénzbüntetést szabott ki vele szemben. A panaszos elismeri az általa elkövetett cselekményt. A panasz arra vonatkozik, hogy a kérdéses napon a G. Városi TESCO áruház parkolójában a vele szemben intézkedő L. Gy. és D. I. vele szemben megalázóan viselkedtek. Emberi méltóságában sértette az az agresszív, hangos ordítózás, amit a rendőrök tanúsítottak. Főleg L. Gy. volt az, aki nagyon agresszívan lépett fel vele szemben, amelynek az okát nem igazán érti a panaszos, mivel ő nem bűnöző. A panaszos 57 éves, soha nem volt rendőrségi ügye, ennek ellenére emberi jogait megsértve, megalázóan beszélt vele a rendőr, még a korát és a női mivoltát sem tisztelte.

Úgy kezdődött az egész, hogy miután látták a mozgáskorlátozott kártyát a gépkocsiban, odaléptek hozzá és kőkeményen, határozottan megkérdezték, hogy kié a kártya. A panaszos azt mondta nekik, hogy a rokkant édesapjáé. Arra a kérdésükre, hogy hol tartózkodik, zavarában és ijedségében azt mondta, hogy az áruházban. Természetesen nem ott volt, mivel édesapja nem érezte jól magát és ő egyedül ment bevásárolni a szüleinek.

Valóban nem a valóságnak megfelelően válaszolt, azonban ez rövid időn belül kiderült és elismerte, hogy nincs vele az édesapja. Segítséget szeretett volna kérni, mivel a gépkocsi tele volt romlandó ételekkel és felhívta a barátnőjét, hogy jöjjön oda. A barátnője a panaszos édesapjával húsz perc múlva oda tudott volna érni, de azt a rendőrök nem várták meg. Odahívtak egy rendőrnőt – akinek a nevét nem tudja a panaszos – és beültették a rendőrautóba, majd bevitték a rendőrségre. A rendőrnő fényképet készített a gépkocsijáról.

A gépkocsiban a panaszos a rendőrnőtől kérdezte meg, hogy miért bánnak vele ilyen megalázóan, amelyre az volt a válasza, hogy „ma nincs jó kedve”. Ő mást nem is mondott a panaszosnak, ő nem kiabált, de a dolog elgondolkodtatta a panaszost, hogy a rendőrök eszerint a hangulatuk függvényében végzik a munkájukat.

Miután bevitték a rendőrségre, lefoglalták a rokkant igazolványt, melyről a jegyzőkönyvet L. Gy. készítette. Miután átadta neki a rendőr, hogy a panaszos írja alá azt, a panaszos a fény felé fordította az iratot, mert nem látta jól és el akarta olvasni. Erre L. Gy. odajött és ordítva azt mondta, hogy látja a panaszoson, hogy meghaladja a képességeit a jegyzőkönyvön lévő szöveg. Erre még az ügyeletes is kijött a folyosóra és megnézte, hogy mi történik. Az ügyeleteset kérte a panaszos, hogy segítsen neki, mivel L. Gy. folyamatosan kiabál vele és a panaszos látta, hogy L. Gy.-vel nem lehet beszélni. Az ügyeletes megnyugtatta a panaszost, és azt mondta, hogy ez egy lefoglalási jegyzőkönyv, nyugodtan írja alá, melyet a panaszos meg is tett.

P. N. Zs rendőr kihallgatta a panaszost és az édesapját is. Ez a rendőr nagyon korrekt és humánus volt, sőt az ügyeletes is. A panaszos megjegyzi, hogy ezt a fajta viselkedést várná el

az ember a rendőröktől. D. I. az elején szintén agresszív volt vele, de a későbbiekben ő már normálisabban viselkedett a panaszossal. A panaszos tulajdonképpen akkor is és most is elismerte azt a cselekményt, amit elkövetett, azonban a vele szemben tanúsított rendőri fellépés, magatartás felháborító, megalázó és emberi méltóságát sértő volt. Véleménye szerint egy intézkedő rendőrnek, így nem lehet viselkednie az állampolgárokkal.

A panaszos azt szeretné, hogy a két rendőr előjárója hívja fel a figyelmét mindkét személynek arra, hogy hogyan kell az állampolgárokkal viselkedni és a jövőben sem a panaszossal szemben, sem másokkal szemben ne lépjenek fel így. Azt megérti, hogy a bűnözőkkel kellő határozottsággal, és keményen kell fellépni, de úgy érzi a panaszos, hogy ő nem bűnöző – ez talán látszik is rajta – és a rendőrnek nincs joga vele ordítani.

10) A panaszos - a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 274. § (1) bekezdésébe ütköző és a (1) bekezdés b) pontja szerint minősülő felhasználással elkövetett közokirat-hamisítás büntettének gyanúja miatti eljárásban zajlott - gyanúsított kihallgatásáról 2011. május 19-én készült jegyzőkönyvben a panaszos előadta, hogy édesapja kb. 10 éve mozgáskorlátozott és azóta rendelkezik a mozgáskorlátozottak részére kiállított parkolási igazolvánnyal. Mivel ő és a panaszos édesanyja is nehezen mozognak, a panaszos szállítja őket a saját gépkocsijával. Az édesapját a panaszos gondozza, a panaszos intéz a szülei helyett mindent. A bevásárlást is a panaszos intézi, ők összeírják listát, ő pedig bevásárol.

A panaszos előadta, hogy nem volt arról tudomása, hogy a mozgássérült parkolási engedélyt kizárólag akkor használhatja, ha az édesapját szállítja és az édesapja is a helyszínen tartózkodik. A panaszos tudja, hogy a jogszabály nem ismerete nem mentesíti őt, de mégis azért hangsúlyozza ezt, mert nem szándékosan követte el a cselekményt, pusztán azt hitte, hogy ha az édesapja megbízásából jár el, akkor használhatja az engedélyt. Egyébként az édesapja nevére kiállított igazolvány mindig is a saját gépkocsijában volt, mivel ő intéz helyette mindent, és ő is szállítja.

Ezen a napon is adott a panaszosnak az édesapja egy listát arról, hogy mit kell megvásárolni, a panaszos pedig elment a G. városi Tesco-ba, ahol valóban a mozgáskorlátozottak részére fenntartott parkolóban állt meg a gépjárművel, mivel azt hitte, hogy ezt szabad. Az áruházhoz kb. 16 óra 40 perc körül érkezett meg és miután bevásárolt, olyan 17 óra körül ment vissza a parkolóba. A panaszos egyedül ment az áruházhoz és egyedül ment vissza a parkolóba, nem volt senki a társaságában. Tehát olyan 17 óra körül, amikor visszament a parkolóba, már ott várták a rendőrök, akik igazoltatták és megnézték a parkolási engedélyt.

A panaszos megjegyezte továbbá, hogy ő valóban nem mondta, hogy nincs vele az édesapja, mert nagyon megijedt és próbálta menteni a helyzetet. Mivel a rendőrök közölték vele, hogy bűncselekményt követett el, több verziót is mondott arról, hogy kivel érkezett az áruházhoz, de ezek egyike sem volt igaz. Végül kiderült, hogy a panaszos egyedül érkezett a Tescohoz és nem volt vele az édesapja. A panaszos nagyon sajnálja, hogy nem mondta el rögtön az igazat. A rendőrök előállították a G. Városi Rendőrkapitányságra, majd ezt követően odajött édesapja is, akit tanúként kihallgattak az ügyben.

A panaszos előadta még, hogy a jövőben csak akkor fogja használni az igazolványt és a mozgáskorlátozottak részére fenntartott parkolót, ha az édesapja is vele lesz. A panaszos nagyon sajnálja a történeteket.

III.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát, az 54. §-ának (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz, az 55. § (1) bekezdésben szabályozott személyi szabadsághoz való jogát, az 59. §-ának (1) bekezdésében rögzített személyes adatok védelméhez való jogát, illetve a 13.§ (1) bekezdésben rögzített tulajdonhoz való jogát és az 57.§ (5) bekezdésében szabályozott jogorvoslathoz való jogát.

1) A Testületnek elsősorban abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos a rendőrök fent ismertetett intézkedését, illetőleg a rendőrök ennek során tanúsított magatartását kifogásolta, amelyre a Testület hatásköre a Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetőleg a 29. §-a, és a 33. §-a alapján megállapítható.

2) A panaszos beadványa és a rendőrség rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a büntetőfeljelentést megelőző intézkedés (és az ennek keretében foganatosított igazoltatás) jogszerűségét és indokoltságát.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú

ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését, [Rtv. 1. § (2) bekezdés 1. pont)]

A Btk. 274. § (1) bekezdése szerint a közokirat-hamisítás büntettét követi el az a személy, aki

- a) hamis közokiratot készít vagy közokirat tartalmát meghamisítja,
- b) hamis vagy hamisított, illetőleg *más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál,*
- c) közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint a mozgásában korlátozott személy parkolási olyan közokirat és a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Park.r.) meghatározott biztonsági okmány, amely a közúti közlekedés szabályairól szóló, többször módosított 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 51/A. §-ában felsorolt kedvezmények igénybevételére való jogosultságot igazolja.

Az igazolvány felhasználásának szabályait a Park. r. 8. §-a akként szabályozza, hogy használatkor az igazolványt a mozgásában korlátozott személyt szállító jármű szélvédője mögött úgy kell elhelyezni, hogy előlapja a hatályosság és a jogosultság ellenőrzése céljából látható legyen. Az igazolványt az ellenőrzésre jogosult személy felszólítására ellenőrzés céljából át kell adni. Az igazolvány nem adható át használatra az arra jogosulatlan személynek. A jogosultat szállító jármű vezetője az igazolvány által biztosított kedvezményekkel csak a jogosult szállítása esetén élhet. Amennyiben a jogosult maga él vissza az igazolvány biztosította kedvezményekkel, az igazolványt vissza kell vonni és a visszavonástól számított egy évig részére új igazolvány nem állítható ki. Ezt a tény a nyilvántartásban fel kell tüntetni.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A Testület felhívja a figyelmet arra is, hogy a Szolgálati Szabályzat fentebb említett 3. §-ának (1) bekezdésében írt „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése” fordulata nyilvánvalóan nem jelenti azt, hogy az adott bűncselekménynek, illetőleg szabálysértésnek valójában fenn is kell állnia: elegendő ugyanis szemrevételezéssel és a rendelkezésre álló vizsgáló eszközökkel az arra megalapozottan utaló körülmény észlelése.

Utal továbbá a Testület az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályaira. Eszerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során,

továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőri jelentések szerint a rendőrök a mozgáskorlátozott igazolványok irányzott ellenőrzése végett jelentek meg a Tesco parkolójában, mivel az utóbbi időben G. Város belterületén megszorodtak a mozgáskorlátozott parkolási engedélyekkel való visszaélések és ezek a visszaélések sértik az engedéllyel jogszerűen közlekedők érdekeit, jogait. Ezen bűnmegelőzési ellenőrzés során észlelték, hogy a panaszos gépkocsija a mozgáskorlátozottaknak fenntartott helyen áll, szélvédőjén egy parkolási engedéllyel. Miután a panaszos megérkezett megkezdték az intézkedést a jogosultság ellenőrzése végett.

A panaszos panaszában és a gyanúsított kihallgatásán is elismerte, hogy jogosulatlanul használta az édesapja nevére kiállított engedélyt.

A Testület tehát a fentiekben ismertetettek alapján nem vizsgálja, hogy a panaszos cselekménye megvalósította-e a bűncselekmény tényállását, csupán azt értékeli, hogy a panaszos magatartása megfelelő szintű gyanút biztosított-e a rendőri intézkedéshez.

Jelen esetben a rendőrök egy a mozgáskorlátozottak parkolójában parkoló gépkocsi láthatóan egészségügyileg ép és egyedül közlekedő birtokosát vonták intézkedés alá. A körülmények alapján ugyanis fennállt annak a reális esélye, hogy a panaszos jogosulatlanul használja az engedélyt, mivel nem tartózkodott a közelében olyan személy, akin látható külső jelei lettek volna a jogosultságnak.

A rendőrök intézkedésére az Rtv. 29.§ (1) bekezdése is megfelelő jogalapot biztosított, tekintettel arra, hogy parkolás körülményei felvetették a jogosulatlan felhasználással történt közokirat-hamisítás bűntette elkövetésének gyanúját, aminek észlelése a rendőrök intézkedési kötelezettségét vonta maga után.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. A Testület ehelyütt ismételten megjegyzi, hogy ez a megállapítása nem jelent az ügyben érdemi állásfoglalást a bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban.

3) A panaszos előállításával kapcsolatosan a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

a) Az előállítás jogszerűsége kapcsán először a Testület az előállítás jogalapját vizsgálta.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés rögzíti, hogy a panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő, miután kiderült, hogy úgy használja édesapja parkolási engedélyét, hogy az édesapja nincs a helyszínen.

A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. A fenti rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, ezért a Testület itt is a 265/2011. (IX. 14.) számú állásfoglalásában elvégzett fogalomértelmezést követi. Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból az derül ki, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve. Amennyiben az elkövető ilyen fajta nyomon követhetősége megszakad, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

A jelen esetben a panaszos utóbb maga is elismerte, hogy valóban az édesapja parkolási engedélyével parkolt, amikor a rendőrök intézkedés alá vonták, tehát a tettenérés jelen esetben a büntetőtényállás felhasználás fordulatával elkövetett tartósbüncselekmény esetében megvalósult.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. tettenérés esetében nem ad mérlegelési jogkört a rendőrségnek és a panaszos maga is elismerte a büncselekményt a Testület az előállítást jogszerűnek minősítette, amelynek kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

b) A panaszos sérelmezte, hogy majdnem öt órán keresztül tartott az előállítása. Az igazolást este 9 óra körül kapta meg, de ezt követően még rabosították, végül 22 óra körül engedték el.

A vonatkozó jogszabály szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani. Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani. [Rtv. 33. § (3)-(4) bekezdése]

Az arányosság követelményét az Rtv. 15. §-a valamennyi rendőri intézkedésre általános jelleggel írja elő akként, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A panaszossal szemben az intézkedés a rendőri jelentések alapján 17 óra 10 perckor kezdődött. A rendőrkapitányságra ténylegesen 18 óra 10 perckor érkeztek meg a rendőrök a panaszossal, ahol 18 óra 15 perckor sérülésmentesen átadták az ügyeletes tisztnek.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolás rögzíti, hogy az előállítás 17 óra 10 perctől 21 óra 20 percig tartott. Ehhez képest a gyanúsított kihallgatás a jegyzőkönyv szerint 20 óra 27 perctől 21 óra 30 percig tartott. A panaszos tanúkihallgatási jegyzőkönyvéből az is kitűnik, hogy az édesapja kihallgatása a panaszos kihallgatását megelőzte.

A Testület álláspontja szerint a jelen esetben, hogy az iratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos előállítására – szemben a kiállított igazolás tartalmával – valójában nem 21 óra 20 percig, hanem minimum 21 óra 30 percig tartott, hiszen a panaszos ezen időpontig volt a személyi szabadságában a hatóság által korlátozva, ezen időpontig nem hagyhatta el a rendőrség épületét. A rendőrség a „rabosítás” időpontja vonatkozásában nem tett előadást, ezzel kapcsolatban iratokat nem csatolt, ezért annak időtartamát a Testület nem tudta megállapítani.

Jelen esetben tehát 2 óra 8 perc volt az az időtartam, amit a panaszosnak a rendőrkapitányságon el kellett töltenie a kihallgatása megkezdéséig. Ez idő alatt átadták neki az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerinti iratokat, nyilatkoztatták az élelmezési és az értesítési igényéről, illetve megtörtént az időközben megérkező édesapja kihallgatása is.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint az előállítás időtartama – figyelemmel az Rtv. 15. §-ban előírt arányossági követelményre - nem haladta meg az elérni kívánt célhoz szükséges időt, ezért ennek kapcsán nem állapította meg panaszos személyi szabadsághoz való jogának sérelmét, ugyanakkor sérült a tisztességes eljáráshoz való joga az előállítás időtartamáról helytelenül kiállított dokumentumok kapcsán.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a parkolóban nem engedték neki a rendőrök, hogy telefonáljon, amikor azt először kérte. Előadása szerint aztán később mégis engedték neki a rendőrök, édesapját oda is tudták volna hozni kb. 20 perc múlva, de a rendőrök ezt nem várták meg, sőt hívtak még egy rendőrnőt is.

A rendőri jelentések egy telefonálási lehetőségről beszélnek a parkolóban. Amikor a panaszos jelezte, hogy romlandó árut vásárolt, akkor javasolták neki, hogy hívja fel a lányát, de ekkor a panaszos megváltoztatva korábbi előadását, azt állította, hogy a leánya külföldön van. Ezért javasolták neki, hogy akkor egy ismerőst értesítsen az esetről, aki majd elviszi az élelmiszereket. Ekkor a panaszos kb. 15 percig telefonált, majd közölte, hogy nem érdekli, hogy mi lesz az élelmiszerekkel. A rendőrnő a jelentés szerint 17 óra körül érkezett a helyszínre.

Az értesítésekkel összefüggésben az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.

A jogszabály tehát nem ír elő olyan kötelezettséget, mely szerint a rendőr az intézkedés helyszínén köteles lenne a hozzátartozó kiértesítésére. A rendőrségi dokumentumok szerint egyébként – amely megegyezik a panaszbeadvány tartalmával – a panaszos mégis kapott lehetőséget, hogy valakit felhívjon a helyszínről, illetve később a kapitányságról is értesíthette a szüleit. Az édesapja 19 óra körül meg is érkezett a rendőrkapitányságra.

A Testület ezzel kapcsolatosan, mivel maga az értesítés megtörtént, amely eredményre is vezetett, mivel a panaszos hozzátartozója megjelent a rendőrségen, nem látta indokoltnak a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét megállapítani.

5) A panaszos azt is sérelmezte, hogy a parkolóban történt eseménysor alatt a rendőrök nem engedték el a mellékhelyiségre és végül csak a rendőrkapitányságon volt erre lehetősége.

Az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat nem rendelkezik arról, hogy mi a teendő abban az esetben, ha a panaszos a rendőri intézkedés alatt jelzi azon igényét, hogy a mellékhelyiséget használja. Ugyanakkor az Rtv. 2. §-a általános jelleggel fogalmazza meg, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület ezzel kapcsolatban hivatkozik az országos rendőrfőkapitány-helyettes 2006. május 26-i keltezésű, 26-326/3/2006.ált. számú körlevelére, amely egy mintát tartalmaz az előállító helyiségek rendjéről, illetve az előállított/elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről szóló tájékoztató tartalmára nézve. Eszerint a minta szerint az előállítottak többek között jogában áll, illetve kérheti az őrségtől mellékhelyiségbe való kiengedését. A körlevél ugyan nem minősül normának, ugyanakkor az egyes rendőrkapitányságok jellemzően ezt a mintát alkalmazzák. Ezek alapján megállapítható, hogy biztosítani kellett volna a panaszos részére a mellékhelyiség használat jogát.

Ugyanakkor tekintettel az eset körülményeire (a tettenérésre, illetve arra, hogy a parkolóban történt intézkedés elhúzóadásához félrevezető nyilatkozataival a panaszos maga is hozzájárult, valamint arra a tényre, hogy a helyszínen a panaszos szükségleteinek elintézését technikailag nem lehetett lebonyolítani) és a tényre, hogy a panaszosnak utóbb a rendőrkapitányságon lehetőséget biztosítottak a mellékhelyiség használatára, **a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltóságához való joga nem sérült.**

6) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítása miatt a gépkocsijában lévő romlandó élelmiszerek tönkrementek.

A rendőri jelentések egybehangzóan rögzítik, hogy amikor a panaszos jelezte, hogy romlandó élelmiszer van a gépjárművében, akkor javasolták neki, hogy hívja fel a lányát. Ekkor azonban a panaszos megváltoztatva korábbi előadását, azt állította, hogy a leánya külföldön van. Ezért javasolták neki, hogy akkor egy ismerőst értesítsen az esetről, aki majd elviszi az élelmiszereket. Ekkor a panaszos kb. 15 percig telefonált, majd közölte, hogy nem érdekli, hogy mi lesz az élelmiszerekkel.

A panaszos maga is elismeri, hogy a már a helyszínen lehetőséget kapott a telefonálásra, amikor is egy ismerőst értesítette az eseményekről.

Az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat nem tartalmaz arra konkrét rendelkezést, hogy milyen kötelezettségei vannak olyan esetben a rendőrnek, ha az intézkedés helyszínén romlandó élelmiszer marad őrizetlenül. A Szolgálati Szabályzat mindössze a lakásból való előállítás esetére tartalmaz vagyónvédelmi előírásokat. (A 28. § (1) bekezdése szerint, ha az Rtv. 33-34. §-ai, illetve 37. §-ának b) és c) pontja alapján a személyt a lakásából szállítják el, szükség esetén a lakásban maradó vagyontárgyait a rendőr biztonságba helyezi, tanúk jelenlétében az üresen maradó lakást lepecsételi.)

A Testület álláspontja szerint a rendőrök részéről az a törekvés, hogy lehetőséget biztosítottak a panaszosnak arra, hogy valakit értesítsen arról, hogy rendőri intézkedés miatt romlandó élelmiszert kénytelen őrizetlenül hagyni, megfelel a Szolgálati Szabályzat szellemiségéből eredő vagyónvédelmi kötelezettségnek, ezért ennek kapcsán a Testület a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelmét nem állapította meg.

7) A panaszos beadványaiban sérelmezte az intézkedést fogantató rendőrök viselkedését, álláspontja szerint az intézkedő rendőrök minősíthetetlen hangnemben, megalázó módon beszéltek vele. Az intézkedés elején nem azonosították magukat. A jogorvoslati lehetőségeiről sem tájékoztatták.

a) A rendőri fellépés szabályait az Rtv. 20. § (2) bekezdése szabályozza, eszerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Ezt a rendelkezést egészíti ki a Szolgálati Szabályzat 4. §-e, miszerint a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.

A rendőri jelentések a panaszos előadásával szemben viszont azt tartalmazzák, hogy D. I. r. főtörzsőrmester oda lépett hozzá, majd közölte vele a nevét, beosztását és beosztási helyét, majd megkérte, hogy adja át a személyi iratait, valamint a mozgáskorlátozott parkoló jogszerű használatát igazoló engedélyt.

A konkrét esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e a rendőri fellépés Rtv. 20. § (2) bekezdésben előírt szabályait, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

b) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök a helyszínen minősíthetetlen hangnemben, megalázó módon beszéltek vele.

A rendőri jelentések a panaszos előadásával szemben azt tartalmazzák, hogy a sem a panaszos által megnevezett rendőr, sem kollegái nem bántak, vagy beszéltek tiszteletlenül a panaszossal, sem a Tesco parkolójában, sem a gépkocsiban. Az intézkedés során sem D. I. r. főtörzsőrmester, sem L. Gy. R. főtörzsőrmester nem emelte fel a hangját, és nem is mondtak olyat, ami emberi méltóságában sérthette volna a terheltet. Az intézkedés során végig a rendőrségi törvény illetve egyéb szabályozókban előírt módon jártak el.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

c) A panaszos azt kifogásolta, hogy amikor a rendőrkapitányságon a lefoglalási jegyzőkönyvet L. Gy. elé rakta, hogy írja alá, a panaszos azt a fény felé fordította, mert sötét volt a helyiségben, erre L. Gy. azt mondta neki, hogy olyan gyengék a panaszos képességei, hogy fel se fogja, hogy mi van oda írva. L. Gy. úgy üvöltött, hogy az ügyeletes tiszt és még egy rendőr kijött a folyósóra.

H. J. r. zászlós, ügyeletes tiszt jelentésében előadta, hogy a panaszost a kapitányságra előállították, ahol az előállítás során semmiféle szabálytalanságot nem tapasztalt, nevezettel szemben ő és a kollegái is tisztelettudóan, valamint emberi hangnemben beszéltek

L.Gy. előadta, hogy a rendőrök az intézkedés során végig a rendőrségi törvény illetve egyéb szabályozókban előírt módon jártak el.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök a rendőrkapitányságon betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

d) A panaszos kifogásolta, hogy a jogorvoslati lehetőségeiről nem tájékoztatták a rendőrök az intézkedés kapcsán.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése és a Szolgálati Szabályzat 4. § (6) bekezdése az intézkedő rendőr kötelezettségévé teszi, hogy a törvény V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően az intézkedés alá vont személyt tájékoztassa az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

A rendőrség csatolta a panaszos által aláírt, 2011. május 19-én kelt nyilatkozatot, ami szerint a panaszos az Rtv. 92-93.§ szerinti jogorvoslati tájékoztatást megkapta, az alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel szemben panasszal nem élt, az előállítás okáról és időtartalmáról a tájékoztatást szóban megkapta, illetve az előállítás időtartamáról szóló írásbeli igazolást átvette, ami tartalmazza a Testület elérhetőségeit.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint- tekintettel arra, hogy a panaszos a 2011. május 19-én kelt nyilatkozatán elismerte, hogy megkapta az Rtv. 20. §-ban előírt tájékoztatást - a panaszos jogorvoslathoz való joga nem sérült.

IV.

A Testület állásfoglalása szerint az ügyben a rendőröknek fennállt az intézkedési kötelezettsége, és jogszerűen, kellő jogalap birtokában vonták a panaszost intézkedés alá.

A panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, így ezáltal nem sérült a panaszos személyes szabadságához való joga, az előállítás időtartama miatt szintén nem sérült a panaszos személyes szabadságához való joga, ugyanakkor a pontatlanul kitöltött igazolás miatt csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A toalett-, illetve telefonhasználattal kapcsolatos panasz kapcsán a Testület nem állapította meg a panaszos emberi méltósághoz, illetve a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét. Szintén nem állapította meg a Testület a romlandó élelmiszerrel kapcsolatos panasz kapcsán a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelmét, illetve a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó tájékoztatás elmulasztásával kapcsolatos panasz kapcsán a panaszos jogorvoslathoz való jogának sérelmét.

A rendőri hangnem, illetőleg a rendőri fellépés szabályainak be nem tartása miatt előterjesztett panasz kapcsán a Testület nem tudta megállapítani a panaszos emberi méltósághoz, illetve tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

Mindezek miatt a Testület az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. október 19.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag